

Podolszky Zsolt

AZ EMBER, AKI ELJÁRT A HOLDRA

Volt egy ember, aki eljárt a holdra.
Nem egyszer, hanem sokszor. Rendszeresen.
Nem, nem bolondok házában élt.

Hanem eljárt a holdra. Kavicsokat, köveket gyűjtögetett ott, és nem gondolt bele.

Általában nem gondolt bele.

Úgy meg egyszerre nehéz és könnyű – de ebbe pedig mi nem gondolunk bele. Hogyan is gondolhatnánk...

Éjjelente, amikor elaludt a város, a bűnösök egészséges, mély álmával, az ember felment a tetőre, felmászott a kéményre, és úgy, homorítva...

– Alvajáró!

Nem, nem járt alva. Valójában nem járt sehogy. Pedig dolgozni például járt. És mégis...

Amikor ment dolgozni, olyan furcsaság történt, hogy lépéseivel egyre összébb tolta az időt. Valahogy úgy, ahogy a tangóharmonikát szokás összenyomni. Tolta maga előtt az időt munkába menet, ami így igazából nem telt, hanem zsugorodott, és elveszítette jelentőségét, és ellopta jelentését a térnek is.

Ez volt az ember korának nagy vívmánya. Csak ő nem gondolt bele. Ő a holdra járt, és ott kavicsokat, köveket gyűjtögetett.

Munkába menet viszont, mint tangóharmonikát tolta össze maga előtt az időt. Mire beért a munkahelyére, a pozdorjalemezzel leválasztott kis klocnijába, addigra az idő ponttá zsugorodott körülötte. Akkor leült a székére, az idő pedig, ami rugalmas volt valójában, kirúgta magát, és észrevétlen gyorsasággal visszalökődött azon az úton, amelyen az emberünk járt. És ahogy visszalökődött, úgy kifeszült ismét a díszlet. A sűrke házsorok, meg a többi ember, akik mind-mind tolták össze maguk előtt a maguk idejét.

Az ember székének vaslába volt, az ülőkéjéből meg a támlájából pedig kellemetlen szálkák álltak ki, amelyek kihúzták a szálakat a ruhájából.

De ez annyira lényegtelen volt, hogy igazából nem is látszott ebből az emberből semmi más, csak a kihúzott szálak.

A munkahelyén nem ismert senkit, mert nem látott senkit maga körül.

El volt választva pozdorjafallal.

Amúgy pedig azt csinálta, hogy jöttek hozzá idegenek, nyolc órán keresztül, és beadtak neki egy papírt. Ő ennek a papírnak az alapján kikereszte az idegennek küldött, de át nem vett hivatalos levelet, és odaadta neki.

Mielőtt odaadta, valamit le kellett pecsételnie.

Ezt szerette.

Ahogy lesújtott a pecséttel, nagyon hirtelen, nagyon gyorsan és nagyon határozottan tolt össze tangóharmonikává egy kicsike, pecsétnyi átmérőjű időcsíkot, ami aztán visszaugrott, mint az órarugó, és ez keltette az örökkévalóság illúzióját.

Abban a korban, amiben emberünk élt, persze.

Ezért mi sem menekülhetünk.

És szerette a hangot is, a lesújtó pecsét hangját.

Csak nem gondolt bele.

Mert a holdra járt, ahol kavicsokat, köveket gyűjtögetett. És ebbe sem gondolt bele.

Éjjelente, amikor elaludt a város, felment a tetőre, felmászott a kéményre, és úgy, homorítva nekiindult.

Homorított, két kezét és két lábát széttárta, ahogy az ejtőernyősöknek tanítják, de ő nem hason feküdt a légellenállásban, hanem állva maradt, de mégis felgyorsult, valami ismeretlen erő miatt, ami toltja őt előre, ő pedig a maga idejét toltta maga előtt, ami rugalmasan összezugsorodott, mint a tangóharmonika, miközben furcsa, földöntúli hangot is hallatott, ami logikusnak tűnt, hiszen addigra már elhagyták a földet, és közeledett a hold.

Így repült az ember a holdra.

- Öngyilkosság!

Nem. Nem lett öngyilkos. Még nem. Hanem elrepült a holdra. Csak nem gondolt bele, és mi sem gondolunk bele, mert soha, senki sem gondol bele.

Ha öngyilkos lett volna életének ebben a szakaszában, akkor előbb rovarrá változott volna, és belegondolt volna, és ismerte volna a prágai

zsidót, aki zseni is volt meg biztosítási ügynök is volt, és egyszer, egyetlen egyszer belegondolt.

Az ember nem tett ilyet, egyetlen egyszer sem.

Azóta járt a holdra, hogy vett egy mobiltelefont.

Használt, régi mobiltelefon volt, nem okos, viseltes, kicsi, és a kijelzőjén végig futott egy hosszú repedés. Az volt ráírva, hogy MOTOROLA, és ezt többen kinevették, de az emberünk nem vette észre.

Bekapcsolta a telefonját egyszer, otthon, és nézte a repedés mögött a törött fényt.

Megadta a pin kódját.

Örült kicsit, hogy neki van olyan, adott ez valami önbizalmat, hiszen akinek van pin kódja, az egészen biztosan létezik.

De önámítás lenne, ha azt gondolnánk, hogy ebbe belegondolt.

Nem gondolt bele.

Csak nézte a fényt, megadta a pin kódját, aztán hallgatta a csöndet.

Állandóan a csöndet hallgatta, de a csönd még soha nem volt olyan nagyon süket, mint akkor, abban a pillanatban.

És akkor mégis belegondolt.

Abba, hogy nincs, akit felhívjon.

Banális gondolat ám az ilyen, de mégsem annyira.

Ült, nézte a fényt, és nem volt senki, akit beleírhatott volna a telefonkönyvébe. És rádöbbsent, hogy nincsen a világon egyetlen egy olyan mobiltelefon sem, se öreg, használt és repedt, se csillogó vadonatúj, se buta, sem okos, amelyben az ő neve szerepelne.

És ebben a pillanatban megkérdőjeleződött az értelme és létjogosultsága a pin kódjának is.

Akkor ment fel életében először a tetőre, felmászott a kéményre, és onnan, humorítva...

- Mondom, hogy öngyilkosság!

Nem. Elrepült a holdra. Hogyan tudnám ezt pontosabban elmagyarázni? Sehogyan sem. Az ember a kéményről nekiindulva elrepült a holdra, akkor először, amikor rádöbbsent, hogy még a pin kódjának sincs igazi létjogosultsága.

Nagy dolog ám az ilyesmi, az ilyesféle rádöbbsenés, ha egyszerre és mindenki rádöbbsenne, érdekesebb lenne a világ. Vagy nem. Vagy mégis, de nélkülünk. Ez tűnik a legjobbnak. De ez nem fog megtörténni,

mert az illúzió nagyobb, meg vannak telve a mobiltelefonok telefonkönyvei nevekkal, csörrennek a hívások, zümmögnek az üzenetek, zajlik az élet, ezért sokkal-sokkal nehezebb pusztulásunk lesz.

De a mi emberünk elrepült a holdra.

Tolta maga előtt a saját idejét, ami összezsugorodott, mint a tangóharmonika, és összezsugorította magával együtt a teret is. Ezt kell megértenünk, hogy megérthessük, nem lett öngyilkos ő. Még nem. Hanem kavicsokat, köveket gyűjtögetett a holdon.

Ott is csönd volt, a holdon, de nem olyan süket, mint odahaza, a szobájában, ahol egyszer belegondolt, hogy nincs a világon egyetlen egy mobiltelefon sem, amiben szerepelne az ő neve. És kavics- meg kőgyűjtögetés közben megszilárdult benne a boldogság, hogy azért ő mégis van. És ő az egyetlen, aki el tud repülni a holdra, bármikor, bármelyik éjszaka, amikor a város elalszik, a bűnösök egészséges, mély álmával.

Hideg volt a holdon, de nem annyira, mint hinnénk.

Az ember, aki odajárt, csak egy vastag, durva gyapjúpulóvert húzott magára odafent, meg egy füles sapkát, és még kesztyűt se.

A kesztyű zavarta volna a gyűjtögetésben.

A nadrája pizsamanadrág volt, de meleg flanel, kockás. Annak a térdén voltak kihúzva a szálak, de nem a széktől, hanem a hold apró kőveitől. Mert térden állva gyűjtögette a köveket és kavicsokat az ember a holdon, és így, térden állva volt boldog is, elégedett is, és így érezte úrnak magát, mindenek felett.

És akkor egyszer – már nagyon régóta járt a holdra, és rengeteg köve volt onnan, már alig fért tőlük, még a veséjébe is jutott –, gyűjtögetés közben, éjszaka, a megszokott, nem süket csöndben, egy nőt pillantott meg a holdon.

Furcsának, különösnek, megdöbbenőnek gondolnánk az ilyesmit, és mi tagadás, furcsa volt, különös és megdöbbenő. A pillanat. Az az egyetlen pillanat, ahogyan megpillantották egymást. És az az egyetlen pillanat egy összezsugorodott pillanat volt, amelyet egyszerre toltak maguk előtt, és amely így eltüntette közöttük a teret. S ahogy eltűnt közülük a tér, a pillanat rugalmasan visszaugrott a maga helyére, a maga természetes idejébe, ők pedig ott álltak, egymással szemben, és nem volt közöttük tér, és az orruk összeért, és a különösség és furcsaság és megdöbbenés átadta helyét valami egészen másnak.

- Szerelem!

Nem. Vagy igen, de nem ilyen egyszerűen. Több volt ez, és kevesebb, és ez volt a minden.

Ha a holdon, nem süket csöndben, durva gyapjúpulóverben, kiszáradott térdű, kockás flanel pizsamában, kőgyűjtögetés közben összetalálkozol egy nővel, az nagy valószínűséggel jelenteni fog valamit. A mindent fogja jelenteni – bármit is jelentsen ez.

Boldog napok jöttek.

Ültek a szobában, mindjárt azután, hogy visszajöttek a holdról, együtt, és beleírták egymás nevét a mobiltelefonjukba.

Másnap a pecsételés örömét felváltotta valami más öröm. Odabent, a hivatalban. És adódott egy pillanat, amikor éppen senki sem jött a papírjával, és senki sem nézett oda, és akkor az ember, ki tudja, miért, egyszer csak fogta a pecsétjét, és odapecsételt hirtelen a pozdorja falra, ami elválasztotta mindentől. Hosszú-hosszú időn keresztül.

Mámoros pillanat volt.

A pecsétnyi átmérőjű időcsík egyszer csak elhagyta megszokott helyét, és oldalvást kerülve a pozdorja falon zsugorodott ponttá, s e szokatlan helyről visszapattanva egészen kitágította a teret. Szinte fájdalmasan.

Ekkor már nem volt messze a végkifejlet.

Mondhatni, közeledett.

A nő azt mondta, délután hazamegy, összecsomagol, elbúcsúzik – bár nem tudni, kitől –, és másnap beköltözik az emberünkhöz.

Az ember pedig hazament, bekapcsolta a mobiltelefonját, és nézte a repedés mögött a fényt. De nem úgy, ahogy addig, hanem boldogan. És akkor, abban a pillanatban eldöntötte, hogy még egyszer, életében utoljára elrepül a holdra, és elbúcsúzik ő is.

Felment a tetőre. A város már aludt. Úgy. Felmászott a kéményre, és homorítva elrepült.

- Meghalt?

- Persze. A tizedikről. Vagy a tetőről. Nem is tudni...

- Nézd csak, ezt találtam nála. A markában szorongatta.

- Egy kő?

- Igen. De amennyire értek hozzá, és értek hozzá, ilyen kő nincs a földön. Ez valami más...

- Hm... Érdekes. Na, vigyük.

A város aludt.

Az ember nyomát nagy nyomású vízsugárral mosták le az aszfaltról, alig ébredt fel rá valaki.

A Teremtő Jóságos Atyaúristen leült ágya szélére.

- Banális... - gondolta. De mégsem lehet ennyivel elintézni, mert ez ő volt. Ő, az egyetlen és megismételhetetlen. Furcsa...

Eloltotta az éjjeli szekrényén lévő kis olvasólámpát, és lefeküdt.

Az volt az utolsó gondolata, hogy a „furcsa” fejezi legjobban a dolog lényegét. Talán.

Aztán a bűnösök egészséges, mély álmával elaludt.

Igazságmag, 2015 (kő, 19x26x15 cm)